

УДК 811.161.2:81'373.611

DOI: <https://doi.org/10.18524/2414-0627.2020.27.206486>

Н. М. Хрустик,

канд. філол. наук, доц.,

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова,

доцент кафедри української мови

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО СЛОВОТВОРЕННЯ: ДЕРИВАЦІЯ ВІДАБРЕВІАТУРНИХ ПОХІДНИХ

Стаття присвячена дослідженню активних процесів словотворення в сучасній українській мові. Розглядається питання деривації відаббревіатурних похідних лексем. Визначаються й характеризуються способи їх творення. З'ясовуються та аналізуються причини, якими зумовлена активізація процесу творення відаббревіатурних дериватів.

Ключові слова: розвиток української мови, активні процеси словотворення, аббревіатури, відаббревіатурні деривати, способи словотворення.

Питання вивчення тенденцій розвитку мови загалом та її окремих підсистем завжди було й нині залишається актуальним. Його дослідження дозволяє фахівцям прогнозувати, що чекає на мову в майбутньому, яким буде її подальше функціонування. Особливо чутлива мова до тих змін, які відбуваються в системі словотворення. Серед ознак розвитку сучасного українського словотворення – активне продукування відаббревіатурних утворень. В українській морфеміці та дериватології аббревіатури в різні часи були предметом дослідження у працях багатьох мовознавців (Н. Клименко, Є. Карпіловська, А. Нелюба, К. Савич, З. Сікорська, О. Стишов та ін.). Вивченню слів похідних від аббревіатур у мовознавчій науці особливої уваги не надавалося, оскільки творення зазначених лексем відзначалося низькою продуктивністю і одноманітністю. Спостереження показують, що нині ситуація з цього приводу кардинально змінилася. Як уже зазначалося в одному з наших попередніх досліджень, на основі нових та більш давніх українських аббревіатур, а також аббревіатур, запозичених з англійської мови, активно продукуються похідні утворення [4, с. 130]. На цю особливість сучасного українського словотворення звертає свою увагу Л. Кислюк [1; 2]. Значна частина дериватів, утворених від аббревіатур і зафіксованих у лексикографічній праці А. Нелюби та Є. Редька «Словотворчість незалежної України. 2012 – 2016. Словник» [3], також засвідчує вищесказане.

Мета нашої статті – дослідження активізації процесу творення відаббревіатурних дериватів як однієї із сучасних тенденцій розвитку українського словотворення. **Об'єкт** вивчення – сучасний процес словотворення в українській мові. **Предмет** нашого аналізу – зростання продуктивності творення

відабревіатурних похідних як важлива ознака дериваційного процесу. Перед собою ставимо такі завдання: довести, що творення лексем від аббревіатур є однією з важливих ознак сучасного дериваційного процесу в українській мові; схарактеризувати особливості творення досліджуваних похідних слів; з'ясувати, якими причинами зумовлена активізація продукування відабревіатурних дериватів. Джерельною базою для написання статті послугувала лексикографічна праця «Словотворчість незалежної України. 2012 – 2016. Словник» [3], а також матеріал, зібраний на основі наших власних спостережень за особливостями мовлення на «Першому каналі українського радіо». У дослідженні використано методи морфемного та словотвірного аналізу, описовий і функційний методи.

Активний процес продукування слів, утворених від аббревіатур, пов'язаний із соціально-політичними змінами в нашій країні, які відбуваються з початку ХХІ ст., російсько-українською війною, що триває з 2014 р. Демократизація суспільства в поєднанні зі зростанням розвитку та поширенням сучасних інформаційних технологій спричинили процес демократизації мовлення. Відсутність цензури, відчуття свободи, зокрема відчуття внутрішньої свободи, яке з'явилося в громадян, зокрема в журналістів, матеріалізувалися у процесі словотворчості [4, с. 126].

Основним середовищем активного продукування лексичних одиниць виступає публіцистичний та розмовний стиль. У ЗМІ виробляються мовні стандарти, формуються певні мовні смаки у слухачів, стимулюється на цій основі їх власна словотворчість. З'являються потенційні та оказіональні утворення, серед яких і ефемеризми – слова-одноденки. Важливе місце в зазначеному процесі належить гаджетизації суспільства. Спілкування в Інтернеті практично не має ніяких обмежень, які б стосувалися мовних норм. Як наслідок – активне продукування нових слів, серед яких і ті, що творяться від аббревіатур, адже це допомагає мовцеві висловитися коротше й точніше. Написання слів відзначається довільною їх графічно-орфографічною передачею. Фіксується велика кількість варіативних написань лексем, що й відбито у словнику, матеріалом якого ми користуємося в нашій статті. Наразі питання графічно-орфографічного унормування означених слів також належить до **актуальних** і важливих, потребує належної уваги з боку мовознавців.

Серед зафіксованих нами відабревіатурних утворень – іменники, прикметники та дієслова. Деривація цих слів здійснюється такими дев'ятьма способами словотворення, як: суфіксальний, префіксальний, словоскладання, конфіксальний, аббревіація, складносуфіксальний, основокладання, усичення за зразком аббревіації, лексико-семантичний (способи словотворення називаємо в порядку, який визначається ступенем їх продуктивності). Найпродуктивніший спосіб продукування відабревіатурних дериватів – суфіксальний спосіб словотворення. Цим шляхом утворюються іменники, прикметники та дієслова. Найбільшу групу відабревіатурних похідних становлять іменники. У межах цієї категорії номенів виокремлюється 10 підгруп дериватів. Майже в кожній із підгруп фіксуються похідні лексеми, які утворюються за зразком кількох різних словотвірних типів:

1. Назви осіб за родом діяльності: *айтішник* (← ІТ), *атовець* (← АТО), *атошник* (← АТО), *бібісішник* (← Бі-Бі-Сі), *гуртівець* (← ГУРТ), *даунбасер* (← Даунбас), *дегенерець* (← ДНР), *дегенерівець* (← ДНР), *держбезпекивець* (← держбезпека), *добробатівець* (← добробат), *донбавівець* (← Донбавве), *есендівець* (← СНД), *есендовець* (← СНД), *есерович* (← есер), *есесерянин* (← есесер), *іділівець* (← ІДІЛ), *каемдеашник* (← КМДА), *ЛНРівець* (← ЛНР), *лугандонер* (← Лугандон),

мінстецівець (← мінстець), набушник (← НАБУ), обеесшник (← ОБСЄ), оесбеешник (← ОСББ), опоблокер (← опоблок), опоблоківець (← опоблок), опоблочник (← опоблок), пеерівець (← ПР), праст (← ПР), укropecь (← Укроп), укрупівець (← Укроп), шевкомівець (← шевком). Напр.: Черкаські медсестри «утеплили» АТОвців [3, с. 36]; Добробатівець перевозив зброю у власній автівці [3, с. 111].

2. Фемінітиви: айтїшниця (← ІТ), атошниця (← АТО), бібісішниця (← Бі-Бі-Сі), даунбасівка (← Даунбас), держдумівка (← держдума), ДНРівка (← ДНР), донбаввійка (← Донбавве), лугандонівка (← Лугандон), лугандонка (← Лугандон), опоблочниця (← опоблок), парешниця (← ПАРЄ), ПДВешниця (← ПДВ), укрупівка (← Укроп), ФБРівка (← ФБР), Напр.: **ФБРівка** зацідила мені в обличчя [3, с. 421]; Головна житомирська **«укрупівка»** Тетяна Пашкевич: «Матеріальна, психологічна підтримка воїнам повинна бути вчасною» [3, с. 416].

3. Назви осіб зі значенням суб'єктивної оцінки: гебняк (← ГБ), гебяр (← ГБ), Напр.: Гебняк Шустер відверто підігрує Луці, особливо, коли той бреше про танки на кордоні [3, с. 84].

4. Назви недорослих істот: нушення (← НУШ). Напр.: Ми любимо своїх нушеньят (Перший канал укр. радіо).

5. Назви неістот зі значенням суб'єктивної оцінки: БЮТик (← БЮТ), есемесочка (← SMS'ка ← SMS), наркомчик (← нарком), фопчик (← ФОП). Напр.: Чесні люди покидають **БЮТик** [3, с. 59].

6. Назви територій: Гебістан (← ГБ), Деенерівщина (← ДНР), Деенерія (← ДНР), Ерефія (← РФ), Еленерія (← ЛНР), Лугандонія (← Лугандон), Укрупія (← укроп), ФСБерія (← ФСБ). Напр.: А головне – хлопець має неабиякий досвід роботи менеджера вищого рівня у складних умовах Деенерії і Лугандонії [3, с. 103].

7. Назви явищ, діяльності: Іцид (← Іц), нардепство (← нардеп), штрафбатіада (← штрафбат). Напр.: **Нардепство** не мало того згубного впливу на Романа Іваничука, який воно мало на багатьох письменників, що рекрутувалися в депутати [3, с. 263].

8. Назви технічних пристроїв, механізмів: атомобіль (← АТО), сушка (← СУ-29). Напр.: Є така пісня: **«АТОмобілі, АТОмобілі, усі Піски заповнили...»** [3, с. 36].

9. Назви предметної дії (тут і далі черезкрокову ланку словотворення подаємо в лапках): донбасизація (← “донбасизувати” ← Донбас), ЄДАПСизація (← ЄДАПС), кегебізація (← КГБ), оесбебізація (“оесбебізувати” ← ОСББ). Напр.: Таким чином, «ЄДАПС» прибрав на своєму шляху всі перешкоди і від **«ЄДАПСизації»** всієї країни нас відділила якась дрібниця [3, с. 145]; Абсолютно прогнозовано повальної чи, бодай, масової **«оесбебізації»** – не відбулося [3, с. 286].

10. Назви предметної ознаки: емпешність (← “емпешний” ← МП), упецешність (← “упецешний” ← УПЦ). Напр.: Свою **упецешність** і не **емпешність** треба доводити не писульками на папірцях, а конкретними справами [3, с. 417].

До відабредіатурних прикетникових дериватів, утворених суфіксальним способом, належать, напр., такі слова: атошний (← АТО), бешешний (← БП), бібісішний (← БіБіСі), ДНРівський (← ДНР), добробатівський (← добробат), донбаввійський (← Донбавве), дондурасівський (← Дондурас), ДУСівський (← ДУС), емвеефівський (← МВФ), емпешешний (← МП), есесерешний (← “есесерити” ← есесер), зекуватий (← зек), ЗМІний (← ЗМІ), ЛНРівський (← ЛНР),

лугандонівський (← Лугандон), лугандонський (← Лугандон), мафівський (← МАФ), ОБСЄшний (← ОБСЄ), оесбебешний (← ОСББ), опоблоківський (← опоблок), ОРТшний (← ОРТ), соцмережерний (← соцмережі), укропівський (← Укроп), укропний (← УКРОП), фіфівський (← ФІФА). Напр.: *Нам усім буде в кайф прочитати про бібісішну радіоведучу* (Перший канал укр. радіо); *Колона тітушок строєм йшла під конвоєм зекуватих мордovorотів і під свист та фукання киян* [3, с. 160]; *З інформації прес-службовців політика випливає, що Ренат попросився до ОБСЄшного столу не від нахабства, а просто іншого виходу у чоловіка не було* [3, с. 283].

Лише зрідка суфіксальним способом від аббревіатур утворюються дієслова: *деенерити* (← ДНР), *лугандонити* (← Лугандон), *нокати* (← НОК). Напр.: *Донбас починається далі на Південь – там підуть шахти і терикони, і та публіка, яка нині деенерить і лугандонить...* [3, с. 218]; *Але, якщо упав-таки у яму глибоку, то тоді, мабуть, вже не має права **НОКати*** [3, с. 280].

Високим ступенем продуктивності при творенні відаббревіатурних похідних відзначається префіксальний спосіб словотворення. Дериваційними засобами виступають запозичені префікси та префіксоїди. Цим способом продукуються, головним чином, іменники, значно рідше – прикметникові деривати:

1. *Автоєвроінтеграція* (← євроінтеграція), *антивійськкомат* (← військкомат), *антидонбас* (← Донбас), *антиєвромайдан* (← євромайдан), *антинатовець* (← натовець ← НАТО), *дедонбасизація* (← донбасизація ← донбасизувати ← Донбас), *екс-бомж* (← бомж), *екс-гепеушник* (← гепеушник ← ГПУ), *екс-даїшник* (← даїшник ← ДАІ), *екс-єврокомісар* (← єврокомісар), *екс-комбат* (← комбат), *екс-МММщик* (← МММщик ← МММ), *екс-нардеп* (← нардеп), *екс-опоблоківець* (← опоблоківець ← опоблок), *екс-сільголова* (← сільголова), *екс-спецпризначенець* (← спецпризначенець), *екс-фсбівець* (← фсбівець ← ФСБ), *зооконцтабір* (← концтабір), *мегаДТП* (← ДТП), *міні-НАТО* (← НАТО), *міні-ПМЗ* (← ПМЗ), *неоСРСР* (← СРСР), *неоУПА* (← УПА), *проБПП* (← БПП), *проНФ* (← НФ), *супереспегешник* (← еспегешник ← спг). Напр.: *Для участі у президентських виборах сьогодні подав свої документи до ЦВК екс-нардеп Коновалюк* [3, с. 134]; *МегаДТП (титри до сюжету)* [3, с. 228].

2. *Антигазпромівський* (← газпромівський ← Газпром), *антиєєсівський* (← єєсівський ← ЄС), *антиіділівський* (← іділівський ← ІДІЛ), *постФРений* (← феерений ← ФР), *проемвеефівський* (← емвеефівський ← МВФ) Напр.: *Союзники з міжнародної **атиіділівської** коаліції, очолюваної Сполученими Штатами, вринул наблизилися до проведення наземної операції в Сирії* [3, с. 24].

Висока продуктивність творення похідних слів, мотивувальною базою для яких виступають аббревіатури, характерна також для словоскладання: *айтітушка* (← айті + тітушка), *депутати-АТОшники* (← депутат + АТОшник), *ЄС-свідомість* (← ЄС + свідомість), *ЛГПТ-люди* (← ЛГПТ + людина), *нардеп-прогульник* (← нардеп + прогульник), *сарай-Донбас* (← сарай + Донбас), *студент-айтішник* (← студент + айтішник), *фізособи-єдинники* (← фізособи + єдинники), *хлопці-укропці* (← хлопець + укропець), *ID-картка* (← ID + картка), *IT-галузь* (← IT + галузь), *IT-ікубатор* (← IT + інкубатор), *IT-індустрія* (← IT + індустрія), *IT-компанія* (← IT + компанія), *IT-міністерство* (← IT + міністерство), *IT-продукт* (← IT + продукт), *IT-проект* (← IT + проект), *IT-ринок* (← IT + ринок), *IT-рішення* (← IT + рішення), *IT-розробник* (← IT + розробник), *IT-сектор* (← IT + сектор), *IT-спеціальність* (← IT + спеціальність), *IT-сфера* (← IT + сфера), *IT-фон*

(← ІТ + фоп), *ІТ-центр* (← ІТ + центр). Напр.: *Зараз майбутні депутати-АТОшники розколоті* [3, с. 36]; У нас має бути **ЄС-свідомість** (Перший канал укр. радіо); *Хлопці-укропці (підпис на фото)* [3, с. 416].

Значно рідше слова утворюються від аббревіатур конфіксальним способом. Це, як правило, прикметники і прислівники, зрідка – дієслова: *безЄСсовий* (← ЄС), *безПДВиний* (← ПДВ), *білятошний* (← АТО), *доАТОвий* (← АТО), *доефемний* (← ФМ), *доєвромайданний* (← євромайдан), *заДНРівський* (← ДНР), *здонбасити* (← Донбас), *ошоубізити* (← шоубіз), *післяАТОшний* (← після АТО), *поДНРівськи* (← ЛНР), *по-ЛНРівськи* (← ЛНР), *по-лугандонськи* (← Лугандон). Напр.: *БезЄСове життя: підзаголовок до статті «Чий сценарій повторює українська революція?»* [3, с. 44]; *Як на мене, стан українського словникарства і філології десь дуже аналогічний стану українських шоломів і бронезелетів доАТОВОГО періоду* [3, с. 110]; *Чи потрібен нам «Політичний камеді-клуб» як намагання ошоубізити літературу в Україні?* [3, с. 294]; *Правосуддя по-ДНРівськи (назва статті)* [3, с. 313].

Невисоким ступенем продуктивності при творенні аналізованих похідних лексем характеризується аббревіація, однак, сам процес деривації відзначається різноманітністю форм механізму його дії: *Донбабве* (← Дон-бас + Зім-бабве), *Дондурас* (← Дон-бас + Гон-дурас), *Елденеерія* (← Ел-енерія + Де-неерія), *політМММ* (← МММ), *політзек* (← зек), *політзечка* (← зечка), *політпартеліта* (← партеліта), *тервиборчком* (← виборчком), *укрспецхабарник* (← укрспецекспорт + хабарник), *цукроп* (← цук-ор + Укроп). Напр.: *Владімір Путін ... це добре розуміє, відтак і чинить, на відміну від київської партеліти* [3, с. 316]; *Зомбовані міддю політемемів* [3, с. 316].

На матеріалі нашого дослідження фіксуються поодинокі відаббревіатурні деривати, утворені такими непродуктивними способами словотворення, як:

1. Складносукфіксальний: *внутрішньоМВФівський* (← внутрі МВФ), *внутрішньопеерівський* (← внутрі ПР), *донбасомовний* (← мова Донбасу). Напр.: *На поновлення якого, як і на освоєння внутрішньоМВФівських процедур, знадобиться ніяк не менше півроку-року* [3, с. 76].

2. Основоскладання: *іділозрада* (← ІДІЛ + зрада). Напр.: *На думку facebook-експертів з геополітичних питань, аби перетворити Іділозраду у повний розгром ісламських терористів на Близькому Сході командуванню поліції потрібно завершити основну фазу військової операції до 20 січня 2017 року...* [3, с. 167].

3. Усічення за зразком аббревіації: *оп* (← опоблок). Напр.: *Два Добкіни: екс-губернатор Дона у списку з «опами» (вони ж – «Опозиційний блок») пройшов, його молодший брат Дмитро – по мажоритарці на Харківщині* [3, с. 289].

4. Лексико-семантичний: *«Укропинка»* (← укропинка ← укроп), *«Укропчик»* (← “укропчик” ← укроп). Напр.: *Ми присвятили цю ялинку укропу і назвали її «Укропинка»* [3, с. 416]; *«Укропчик» – дитячий патріотичний театр* [3, с. 416].

Творення лексем похідних від аббревіатур відзначається високою системною продуктивністю. Це пояснюється наявністю великої твірної бази, що постійно розширюється (нові аббревіатури, які активно утворюються, аббревіатурні запозичення з англійської мови, більш давні аббревіатури), безпроблемним сполученням словотворчих засобів з твірними основами завдяки морфонологічним явищам. Нерідко відаббревіатурні похідні утворюються синонімічними засобами словотворення. Відповідно фіксуються словотвірні типи аналізованих дериватів, які конкурують між собою або ж функціонують у різних мовних стилях. У поєднанні із

запитом суспільства на ці слова системна продуктивність словотвірних типів, за зразком яких творяться відаббревіатурні похідні лексеми, становить основу активної деривації означеного масиву слів.

Отже, можна **висновувати**, що значна кількість похідних слів (іменників, прикметників, дієслів, прислівників), які продукуються від аббревіатур дев'ятьма способами словотворення, утворюючись за зразком різних словотвірних типів, наявність синонімічних утворень, формування відаббревіатурних словотвірних ланцюжків та парадигм, словотвірних гнізд, вершиною в яких є аброрексема, свідчить про наявність яскравої тенденції розвитку сучасного українського словотворення. Перспективу дослідження становить вивчення інших тенденцій розвитку українського словотворення

Література

1. Кислюк Л. Вплив авторитетних українських видань на формування сучасного обличчя української літературної мови. *Тенденції розвитку української лексики та граматики* : колект. моногр. / за ред. І. Кононенко, І. Митнік, С. Романюк. Варшава; Івано-Франківськ, 2015. Ч. 2. С. 26 – 37.

2. Кислюк Л. П. Особливості творення і функціонування аббревіатур та їхніх дериватів у мові преси. *Українське мовознавство*. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2004. Вип. 27 – 28. С. 32 – 35.

3. Словотворчість незалежної України. 2012 – 2016. Словник / уклад. А. Нелюба, Є. Редько; заг. ред. А. Нелюби. Харків : Харківськ. історико-філол. товариство, 2017. 460 с.

4. Хрустик Н. М. Активні процеси словотворення в сучасній українській мові : складні слова. *Слов'янський збірник* : зб. наук. пр. Чернівці : Букрек, 2016. Вип. 20. С. 123 – 125.

Referenses

1. Kyslyuk, L. (2015), *The influence of authoritative mass media on the formation of the modern image of Ukrainian literary language* [Vplyv avtorytetnykh ukrayins'kykh vydan' na formuvannya suchasnoho oblychchya ukrayins'koyi literaturnoyi movy]. Kolekt. monohr.: Tendentsiyi rozvytku ukrayins'koyi leksyky ta hramatyky za red. I. Kononenko, I. Mytnik, S. Roman'uk], Varshava; Ivano-Frankivs'k, Ch. 2, pp. 26 – 37.

2. Kyslyuk, L. P. (2004), *The derivation and functioning peculiarities of the abbreviations and their derivative words in the press language* [Osoblyvosti tvorennya i funktsionuvannya abreviatur ta yikhnikh deryvativ u movi presy. Zbirnyk naukovykh prats': Ukrayins'ke movoznavstvo], Vydavn. Dim Dmytra Buraho, Kyiv, No 27 – 28, pp. 32 – 35.

3. Word-formation of independent Ukraine. 2012 – 2016 : Dictionary / ed. by A. Neluba, Ye. Red'ko (2017) [Slovotvorchist' nezalezhnoyi Ukrayiny. 2016 – 2012. Slovnyk / uklad. A. Neluba, Ye. Red'ko; zahal. red. A. Neluby], Kharkivs'ke istoryko-filoloh. tovarystvo, Kharkiv, 460 p.

4. Khrustyk, N. M. (2016), *Active processes of word-formation in modern Ukrainian language : complex words* [Aktynni protsesy slovotvorennya v suchasniy ukrains'kiy movi : skladni slova]. Zbirnyk naukovykh prats': Slov'yans'kyu zbirnyk], Bukrek, Chernivtsi, No 20, pp. 123 – 135.

Н. М. Хрустык,
Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова,
кафедра украинского языка

СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ УКРАИНСКОГО СЛОВООБРАЗОВАНИЯ: ДЕРИВАЦИЯ ОТАББРЕВИАТУРНЫХ ПРОИЗВОДНЫХ

Статья посвящена исследованию активных процессов словообразования в современном украинском языке. Рассматривается вопрос деривации отаббревиатурных производных лексем. Определяются и характеризуются способы их образования. Анализируются причины активизации процесса образования дериватов от аббревиатур.

Ключевые слова: развитие украинского языка, активные процессы словообразования, аббревиатуры, отаббревиатурные производные, способы словообразования.

N. M. Khrustyk,
Odesa National I. I. Mechnikov University,
Department of Ukrainian Language

THE DERIVATION OF DERIVATIVES FROM THE ABBREVIATIONS AS AN ACTIVE MODERN TREND DEVELOPMENT OF THE UKRAINIAN LANGUAGE IN DERIVATION

The article is devoted of the question of studying the derivation of derivatives from the abbreviations as an active modern trend development of the Ukrainian language in derivation. The author proves of this problem being adequate, actual and perspective. The abbreviations in derivation of different years outlined and defined in works by N. Klymenko, Ye. Karpilovs'ka, A. Neluba, K. Savych, Z. Sikors'ka, O. Styshov and other. L. Kyslyuk studied the derivatives from the abbreviations.

The **purpose** of our research is to study the derivation of derivatives from the abbreviations as an active modern trend of the Ukrainian language in derivation. The **object** of the research is proper functioning derivation of the Ukrainian language. The **subject** of our research is the derivation of derivatives from the abbreviations as an active modern trend development of the Ukrainian language in derivation. To teach the aim we should solve such **problems**: outline the derivatives from the abbreviations in the dictionary «Word-formation of independent Ukraine. 2012 – 2016 : Dictionary» ed. by A. Neluba, Ye. Red'ko (2017) and mass media; to define ways of word-building of derivatives from the abbreviations; to study characteristic of this trend development and what causes its formation.

Methodology. The descriptive method, the method of morphemic and derivational analysis are used. **Findling.** The research results show, that the 3 ways of word-building (methods of suffixal, prefixal derivation and complex words) of the derivatives from the abbreviations in modern Ukrainian language are the most active. The important cause of its activity is the necessity of the briefly express an opinion. **Practical value.** The methodology, elaborated classifications of the ways of word-building of derivatives from the abbreviations in this article can be used in the process of writing textbooks in morphemics and word-formation of the Ukrainian language at a high school.

Results. The derivation of derivatives from the abbreviations is a main modern trend development of the Ukrainian language in derivation.

Key words: functioning of the Ukrainian language, an active trends development in derivation, abbreviations, derivatives from the abbreviations, ways of word-building.